

Personalizirana medicina

Zbog nepoznate mutacije, lijek koji nekom pomaže druge može ubiti

Poslovni dnevnik u suradnji s partnerima u hotelu Westin organizirao je 2. zdravstveni kongres Budućnost zdravstvene industrije

Romana Kovačević Barišić

romana.kovacevic-barisic@vecernji.net ZAGREB

Koncept personalizirane medicine prava je terapija za pravog pacijenta u pravo vrijeme. Polazi od različitih genetskih predispozicija svake osobe, zbog kojih lijek ne djeluje jednako u svakom organizmu. Poznavanje farmakogenetike, koja objašnjava da su enzimi ključni za metabolizam lijekova, nužno je za personaliziranu medicinu, istaknuo je prof. dr. Dragan Primorac jučer na 2. hrvatskom zdravstvenom kongresu Budućnost zdravstvene industrije, što ga je organizirao Poslovni dnevnik u suradnji s partnerima u zagrebačkom hotelu Westin.

Čak 73% lijekova koji se daju kod karcinoma nemaju efekte jer se ne koristi načelo personalizirane medicine, dok zbog nepoznavanja farmakogenetike godišnje u Americi umire 200 tisuća ljudi, a hospitalizira ih se dva milijuna.

– Mutacija koju možete imati može značiti da proizvodite puno

više lijeka nego što je potrebno vašem organizmu, znači, ako uzmete količinu lijeka koji meni može pomoći, vas može ubiti. Takav je bio primjer u SAD-u s kodeinom koji se pretvara u morfij i koji je doveo do smrti zdravog novorođenčeta jer ga je dojila majka koja nije znala da ima tu mutaciju – naveo je prof. Primorac.

Opisao je i primjer s varfarinom, lijekom koji se koristi redovito kao prevencija nastanka tromba pri operacijama.

– Postoje dvije razine mutacija koje mogu biti odgovorne za varijabilnost lijeka 60 posto između dva pacijenta. Ako pacijent dola-

Koncept personalizirane medicine uvod je u medicinu 22. stoljeća, rekao je prof. dr. Dragan Primorac

zi s genetskom predispozicijom i ima problem s varfarinom, hrabrost je staviti ga na operacijski stol. Nitko o tome ne govori, malo se o tome zna – kazao je Primorac. Priznao je da se prije par godina zapanjio kad se demonstriralo korištenje matičnih stanica koje dobivamo iz masnog tkiva, koje svi ljudi imaju.

– Jedan gram masnog tkiva daje 400 puta više matičnih stanica nego što daje koštana srž. To je za mene prije par godina bio potpuni šok, jer po definiciji koštana srž je bila ta koja ih daje. S kolegama iz Italije i SAD-a pokazali smo da više od 85% pacijenata koji imaju 3. i 4. stupanj gubitka hrskavice nakon aplikacije tih matičnih stanica u koljeno imaju veću pokretljivost i osjećaju znatno manju bol – opisao je Primorac.

Ukratko, riječ je o konceptu koji je uvod u medicinu 22. stoljeća, ustvrdio je, a država koja ne bude išla tim smjerom bit će nula na svjetskom tržištu znanja i konkurentnosti u zdravstvu.

Uz Specijalnu bolnicu Sveta Katarina, prof. Primorac je istaknuo da i KBC Zagreb i KBC Sestre milosrdnice razvijaju farmakogenetiku te da je hrvatski Klaster personalizirane medicine aplicirao za projekte vrijedne 30 milijuna eura. ●